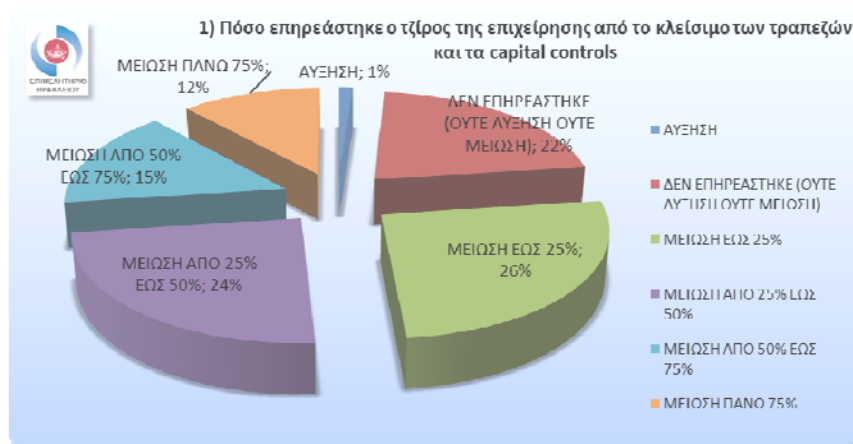

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ CAPITAL CONTROLS ΣΤΙΣ ΜΜΕ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2015

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ CAPITAL CONTROLS ΣΤΙΣ ΜΜΕ

Περιεχόμενα

1. Επιτελική Σύνοψη	3
2. Ταυτότητα της Έρευνας.....	4
3. Επιλογή των Επιχειρήσεων του Δείγματος.....	4
4. Αποτελέσματα της Έρευνας.	6
4.1 Επηρεασμός στον τζίρο.....	6
4.2 Επιπτώσεις στις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων.....	9
4.3 Επιπτώσεις στην απασχόληση.	10
4.4 Μείωση βαρύτητας των capital controls.	11
4.5. Ετοιμότητα των επιχειρήσεων να αντιμετωπίσουν τα capital controls	11
4.6 Μέτρηση αισιοδοξίας για την ελληνική οικονομία	12
4.7 Μέτρηση αισιοδοξίας των επιχειρήσεων	13
4.8 Άποψη επιχειρήσεων για τις εκλογές	14
4.9 Άποψη επιχειρήσεων για την ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας	15

1. Επιτελική Σύνοψη

Το Επιμελητήριο Ηρακλείου, μέσω τηλεφωνικής δημοσκόπησης που διενέργησε μεταξύ των μελών του, επιχειρεί να αποτυπώσει μια εικόνα για την κατάσταση που επικρατεί στην αγορά και τις τρέχουσες επιπτώσεις των capital controls στις επιχειρήσεις μέλη του. Η παρούσα έρευνα διεξήχθη το χρονικό διάστημα από 10 μέχρι 25 Αυγούστου, με χρήση δομημένων ερωτηματολογίων κλειστού τύπου και τηλεφωνικές συνεντεύξεις αποκλειστικά από στελέχη του Επιμελητηρίου Ηρακλείου.

Το κυρίαρχο συμπέρασμα που προκύπτει από την ανάλυση των απαντήσεων των εκπροσώπων των επιχειρήσεων είναι ότι η οικονομική κρίση επιδρά αρνητικά στα θεμελιώδη μεγέθη τους. Στη βασική ερώτηση «Πόσο επηρεάστηκε ο τζίρος της επιχείρησης από το κλείσιμο των τραπεζών και τα capital controls» το 77,06% του δείγματος απάντησε ότι είχε μείωση στο τζίρο του, ενώ πάνω από τις μισές (51,18%), έχουν μείωση πάνω από 25% μόλις σε ένα μήνα. Ένα ποσοστό της τάξεως του 62,4% των ΜμΕ του Νομού Ηρακλείου αναγκάζεται από τις συνθήκες να καθυστερήσει την καταβολή οφειλών και υποχρεώσεων (πχ ΙΚΑ, ΔΕΚΟ, προμηθευτές) ενώ το 58,8% πιστεύει ότι η κατάσταση δεν έχει βελτιωθεί μετά την (όποια) άρση των περιορισμών.

Εντυπωσιακό είναι ότι, αν και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις είναι τεράστια, μόνο το 26,5% σκέφτεται να προχωρήσει σε απολύσεις. Σε σχέση με την ετοιμότητα που είχαν οι επιχειρήσεις για να αντιμετωπίσουν την κρίση μόνο το 44, 1% ανέφερε ότι διαθέτει συσκευές EFT/POS προκειμένου να πραγματοποιεί συναλλαγές με πιστωτικές, χρεωστικές και προπληρωμένες κάρτες αν και το 77,1% χρησιμοποιεί e-banking για τις συναλλαγές του με πελάτες και προμηθευτές.

Σε σχέση με την ψυχολογία που επικρατεί στην αγορά, το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων επιχειρηματιών (97,1%) εκφράζει απαισιοδοξία και πιστεύει ότι η κρίση θα έχει μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη διάρκεια (πάνω από 1 χρόνο, ενώ το 73,5% πιστεύει ό,τι θα κρατήσει πάνω από 5 χρόνια) , ενώ σε σχέση με την αισιοδοξία για τις επιχειρήσεις, το 37,6% όσων συμμετείχαν στην έρευνα εμφανίζεται απαισιόδοξο ως προς το μέλλον της επιχείρησής τους. Ένα ποσοστό της τάξης του 76,2% απάντησε ότι δεν είναι κατάλληλος χρόνος για την διενέργεια εκλογών ενώ το 81,7% των επιχειρηματιών του Νομού Ηρακλείου θεωρούν προτιμότερη την παραμονή στο Ευρώ από την επιστροφή στη Δραχμή.

2. Ταυτότητα της Έρευνας.

Δειγματοληπτική έρευνα με χρήση δομημένων ερωτηματολογίων κλειστού τύπου και τηλεφωνικές συνεντεύξεις, με αντικατάσταση. Το χρονικό διάστημα της έρευνας ήταν από 10 μέχρι 25 Αυγούστου. Σύνολο συμπληρωθέντων ερωτηματολογίων 158, από επιχειρηματίες του Νομού Ηρακλείου. Η επιλογή του δείγματος έγινε με την μέθοδο της τυχαίας δειγματοληψίας, αφού έγινε στρωματοποίηση του δείγματος για βελτίωση των αποτελεσμάτων (ΣΤΡΩΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΤΥΧΑΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΤΟΥ ΕΗ). Κριτήριο στρωματοποίησης αποτέλεσε το τμήμα στο οποίο ανήκει η επιχείρηση (ήτοι Εμπορικό, Τουριστικό, Μεταποίησης, Εξαγωγικό και Υπηρεσιών). Το σύνολο απαντημένων ερωτηματολογίων ήταν 172 με μέσο ποσοστό σφάλματος 7,47 %, διάστημα εμπιστοσύνης 95% (πληθυσμός 21.000 επιχειρήσεις). Αυτό σημαίνει περιθώριο λάθους είναι $\pm 7,47$)¹. Τα στοιχεία έτυχαν ανάλογης στατιστικής επεξεργασίας μέσω του προγράμματος Windows excel.

3. Επιλογή των Επιχειρήσεων του Δείγματος.

Η διαδικασία επιλογής των επιχειρήσεων που απαρτίζουν το δείγμα έγινε με κριτήριο να εξασφαλιστεί ότι το χρησιμοποιούμενο δείγμα είναι τυχαίο και αντιπροσωπευτικό όπως απαιτείται από τη θεωρία δειγματοληψίας. Το σκεπτικό ήταν να ικανοποιεί τη βασική υπόθεση της στατιστικής επεξεργασίας, σύμφωνα την οποία το σχετικά μικρού μεγέθους δείγμα θα πρέπει να επιδεικνύει τις ίδιες ιδιότητες και χαρακτηριστικά όπως ο συνολικός πληθυσμός, επιτρέποντας την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων γι' αυτόν. Κάτι τέτοιο καθίσταται δυνατό όταν η δειγματοληψία είναι αμερόληπτη (unbiased), δίνοντας σε κάθε μέλος του υπό εξέταση πληθυσμού την ίδια πιθανότητα συμμετοχής στο τυχαίο δείγμα που τελικά επιλέγεται.

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προαναφέρθηκε η επιλογή του δείγματος έγινε με στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληψία, αφού πρώτα έγινε επεξεργασία στα στοιχεία του Μητρώου του Επιμελητηρίου Ηρακλείου. Το δείγμα, αποτελείται από επιχειρήσεις του Νομού Ηρακλείου, από όλα τα τμήματα (Εμπορικό, Τουριστικό, Μεταποίησης, Εξαγωγικό και Υπηρεσιών) με την όσο το δυνατό αναλογικότερη αντιπροσώπηση, την πληρέστερη γεωγραφική κάλυψη στον Νομό. Σε πρώτη φάση

¹Για τους υπολογισμούς:

<http://www.surveysystem.com/sscalc.htm>

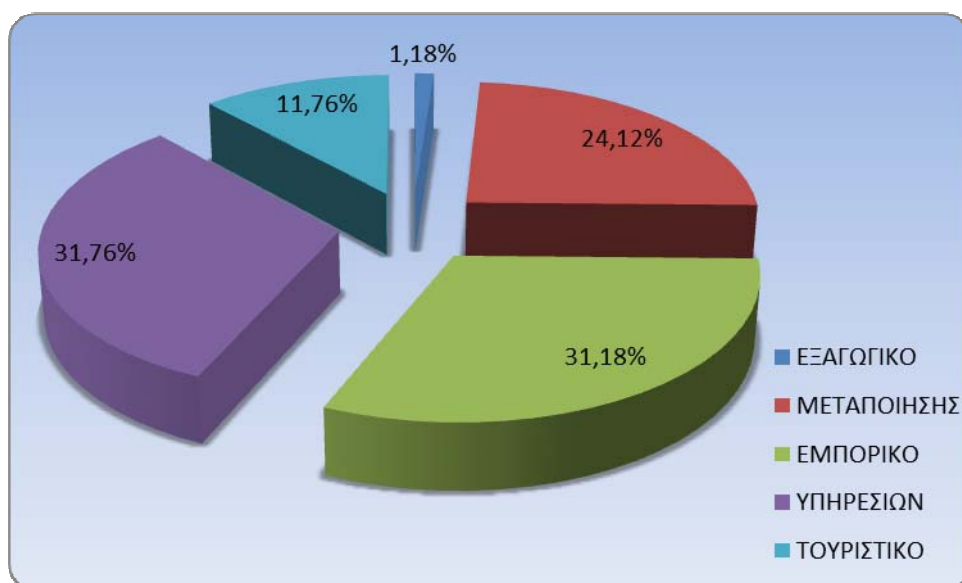
<http://www.raosoft.com/samplesize.html>

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

από το σύνολο των επιχειρήσεων που κρίνονται ενεργές (έχουν πραγματοποιήσει τουλάχιστον μια πράξη στο μητρώο τα τελευταία δυο χρόνια) έγινε στρωματοποίηση του δείγματος με κριτήριο το τμήμα, και μετά οι επιχειρήσεις επιλέχθηκαν τυχαία. Στην περίπτωση που σε τρεις τηλεφωνικές κλήσεις η επιχείρηση δεν ανταποκρινόταν γινόταν αντικατάστασή της (με τυχαία δειγματοληψία) από άλλη επιχείρηση ανάλογων χαρακτηριστικών. Έτσι προέκυψε το ακόλουθο δείγμα :

A/A	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	Πλήθος
	ΕΞΑΓΩΓΙΚΟ	
		4
		4
	ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	
		41
		41
	ΕΜΠΟΡΙΚΟ	
		53
		53
	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
		54
		54
	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ	
		20
		20

Η κατανομή των επιχειρήσεων ανά επιμέρους δραστηριότητα (κλάδου), παρουσιάζεται σε εποπτική μορφή στο διάγραμμα που ακολουθεί:

4. Αποτελέσματα της Έρευνας.

Παρακάτω παρατίθενται οι απαντήσεις των επιχειρηματιών σε διαγραμματική μορφή.

4.1 Επηρεασμός στον τζίρο.

Η πρώτη ερώτηση που τέθηκε στους επιχειρηματίες ήταν **Πόσο επηρεάστηκε ο τζίρος της επιχείρησης από το κλείσιμο των τραπεζών και τα capital controls».**

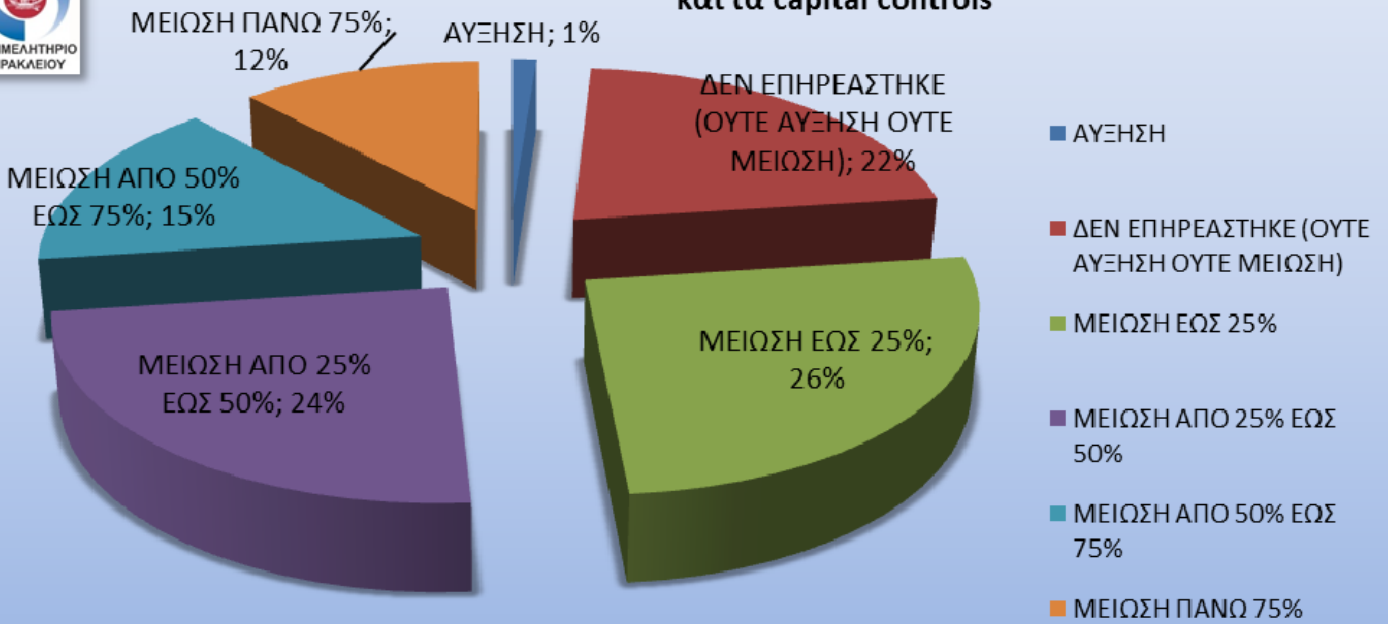
Ενδεικτικό της κατάστασης που έχει δημιουργηθεί είναι ότι τον τελευταίο μήνα η συντριπτική πλειοψηφία (παραπάνω από το 77 % του δείγματος) των ΜΜΕ του Νομού είδε τον τζίρο της να διολισθαίνει, με το 11,8% να έχει μείωση πάνω από 75%. Μόλις ένα 22% δεν παρατήρησε μεταβολή ενώ μόλις το 1,2% του δείγματος κατέγραψε αύξηση εσόδων.

1) Πόσο επηρεάστηκε ο τζίρος της επιχείρησης από το κλείσιμο των τραπεζών και τα capital controls;

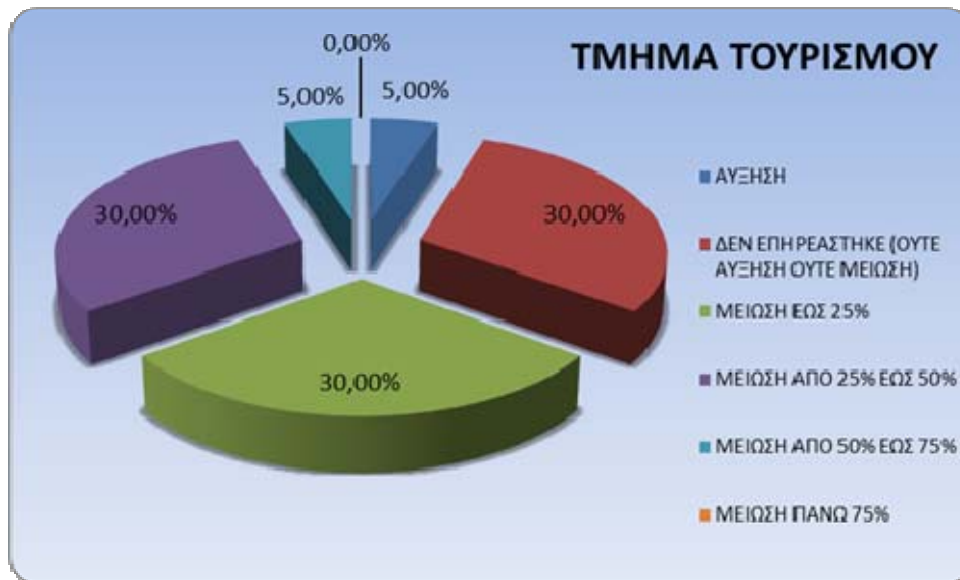
1	ΑΥΞΗΣΗ	1%
2	ΔΕΝ ΕΠΗΡΕΑΣΤΗΚΕ (ΟΥΤΕ ΑΥΞΗΣΗ ΟΥΤΕ ΜΕΙΩΣΗ)	22%
3	ΜΕΙΩΣΗ ΕΩΣ 25%	26%
4	ΜΕΙΩΣΗ ΑΠΟ 25% ΕΩΣ 50%	24%
5	ΜΕΙΩΣΗ ΑΠΟ 50% ΕΩΣ 75%	15%
6	ΜΕΙΩΣΗ ΠΑΝΩ 75%	12%

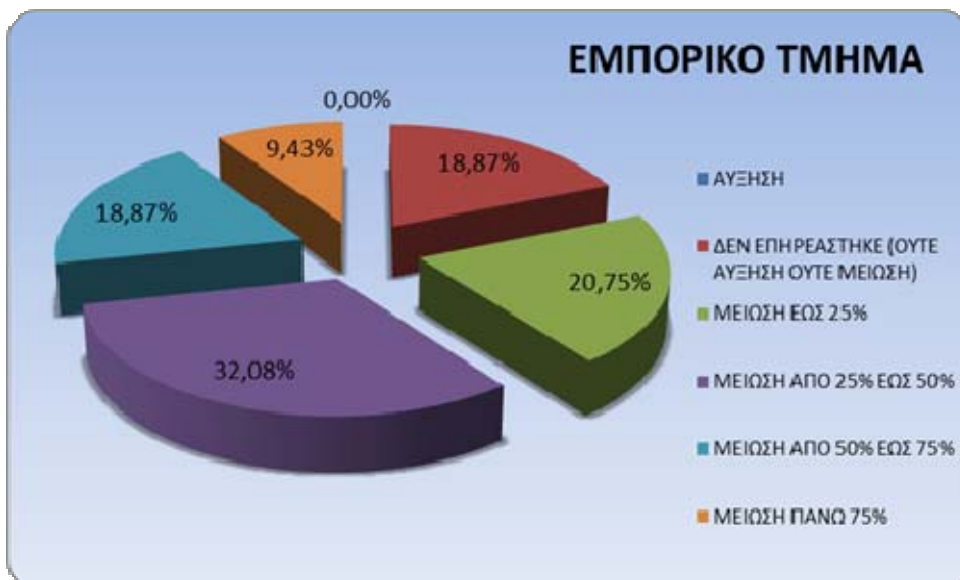
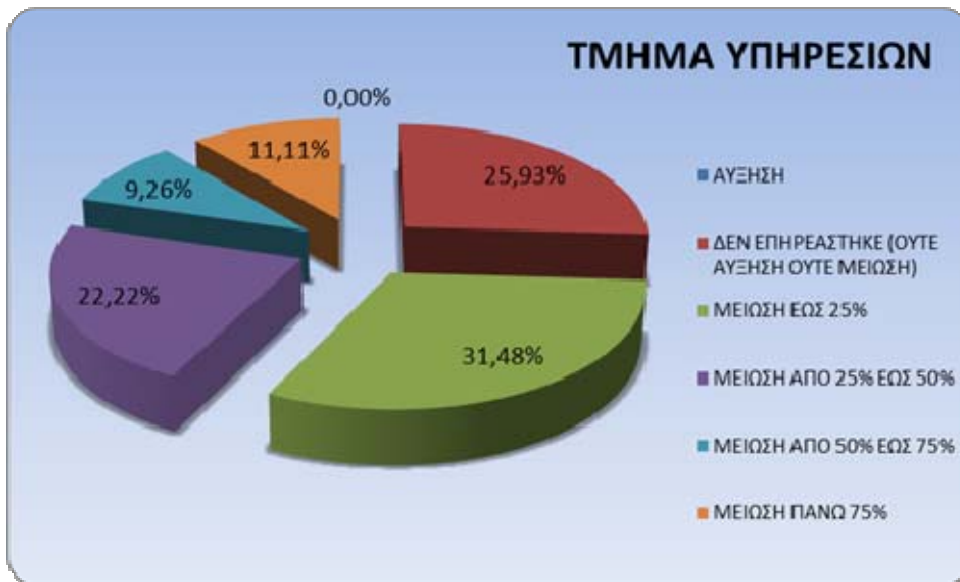

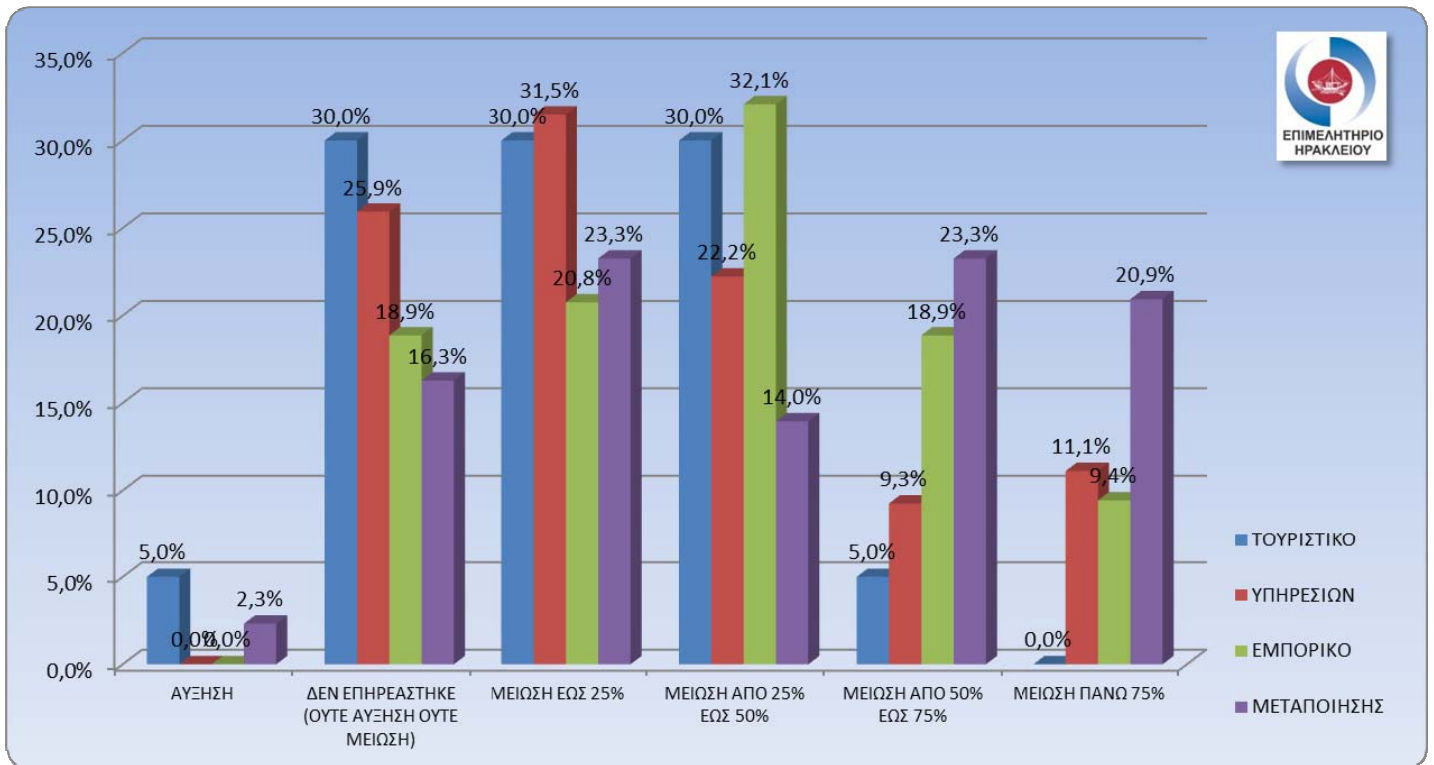
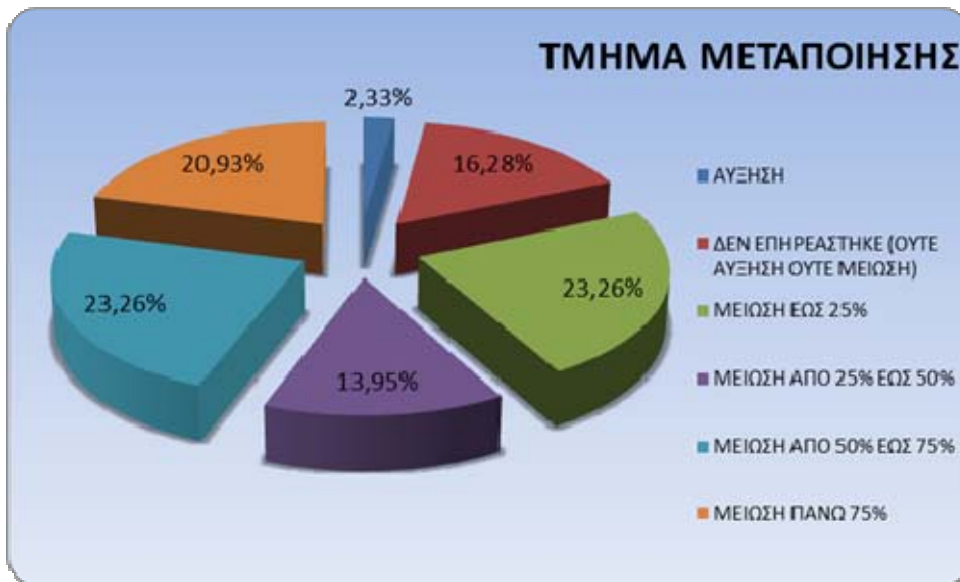
1) Πόσο επηρεάστηκε ο τζίρος της επιχείρησης από το κλείσιμο των τραπεζών και τα capital controls

Ανάλογες τάσεις παρουσιάζουν κυρίως οι απαντήσεις των επιχειρήσεων του τμήματος μεταποίησης και του εμπορικού τμήματος, ενώ τις μικρότερες επιπτώσεις είχε το Τουριστικό τμήμα.

4.2 Επιπτώσεις στις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων.

Σε ανάλογο πνεύμα ήταν και η επόμενη ερώτηση που τέθηκε στους επιχειρηματίες και ζητούσε να αναφέρουν αν η κατάσταση τους αναγκάζει να καθυστερήσουν την καταβολή οφειλών και υποχρεώσεων (πχ ΙΚΑ, ΔΕΚΟ, προμηθευτές).

Το 62,4 % απάντησε πως λόγω των συνθηκών θα αναγκαστεί να καθυστερήσει τις πληρωμές του είτε προς το δημόσιο είτε στους προμηθευτές του.

4.3 Επιπτώσεις στην απασχόληση.

Στο θέμα της εκτίμησης των επιπτώσεων στο εργατικό δυναμικό των ΜΜΕ του νομού Ηρακλείου, παρατηρείται μια παραδοξότητα όπου είναι εντυπωσιακό ότι, αν και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις είναι τεράστια, μόνο το 26,5% σκέφτεται να προχωρήσει σε απολύσεις.

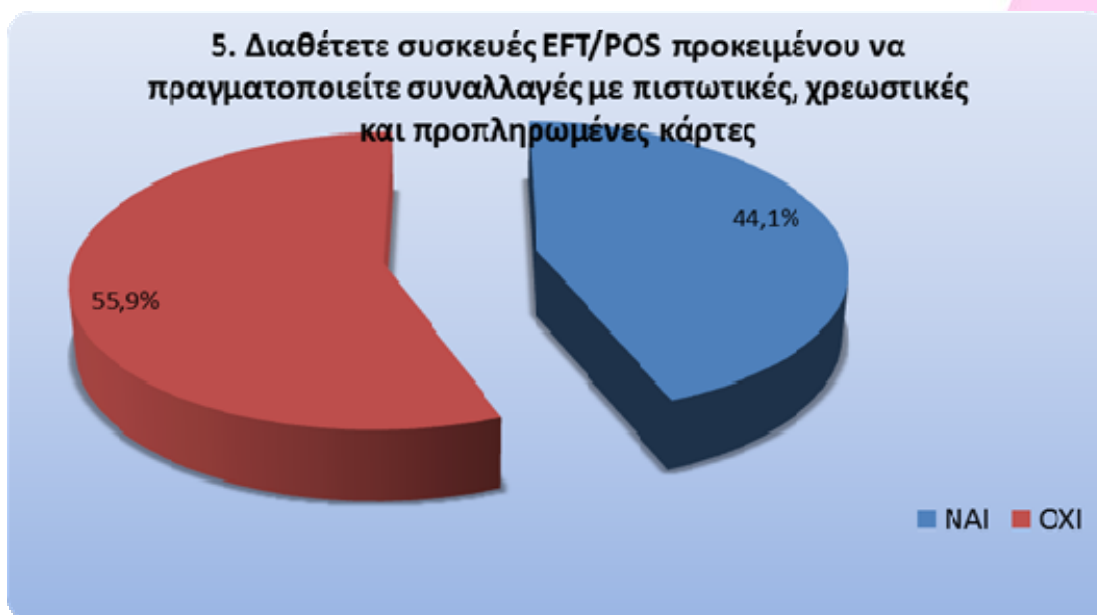
4.4 Μείωση βαρύτητας των capital controls.

Η συγκεκριμένη ερώτηση αφορούσε το διάστημα μετά από την μερική άρση των περιοριστικών μέτρων από τα capital controls και από ό,τι φαίνεται το μεγαλύτερο ποσοστό (58,8%) πιστεύει ότι η κατάσταση δεν έχει βελτιωθεί μετά την (όποια) άρση των περιορισμών.

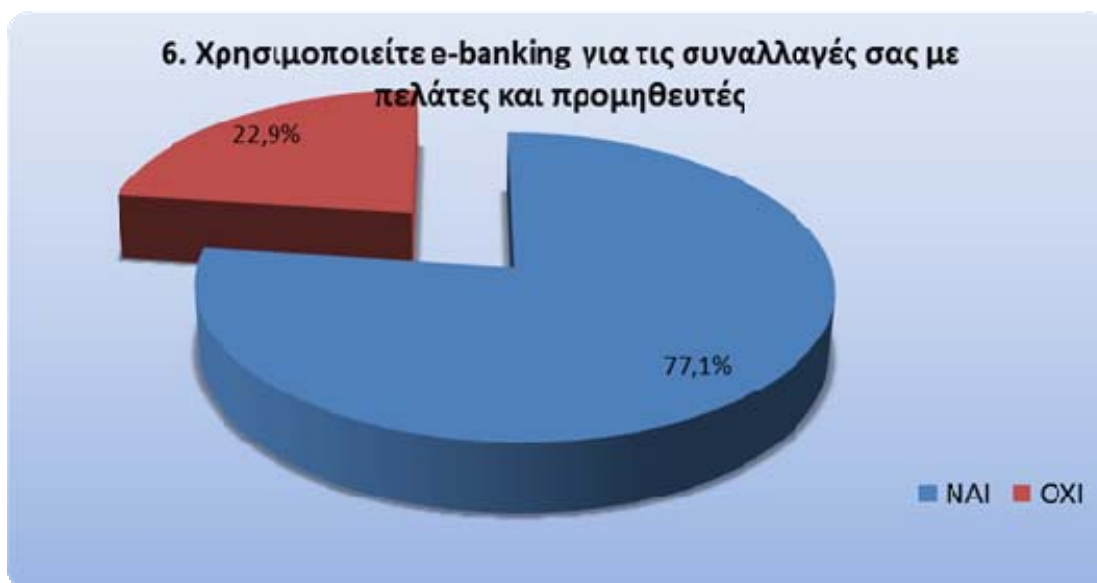

4.5. Ετοιμότητα των επιχειρήσεων να αντιμετωπίσουν τα capital controls

Οι επόμενες ερωτήσεις τέθηκαν για να εκτιμήσουν την ετοιμότητα της αγοράς για να αντιμετωπίσει τις επιπλέον δυσκολίες από την επιβολή των περιοριστικών μέτρων, η οποία αποσκοπεί στη διατήρηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και στη συνέχιση των εισπράξεων.

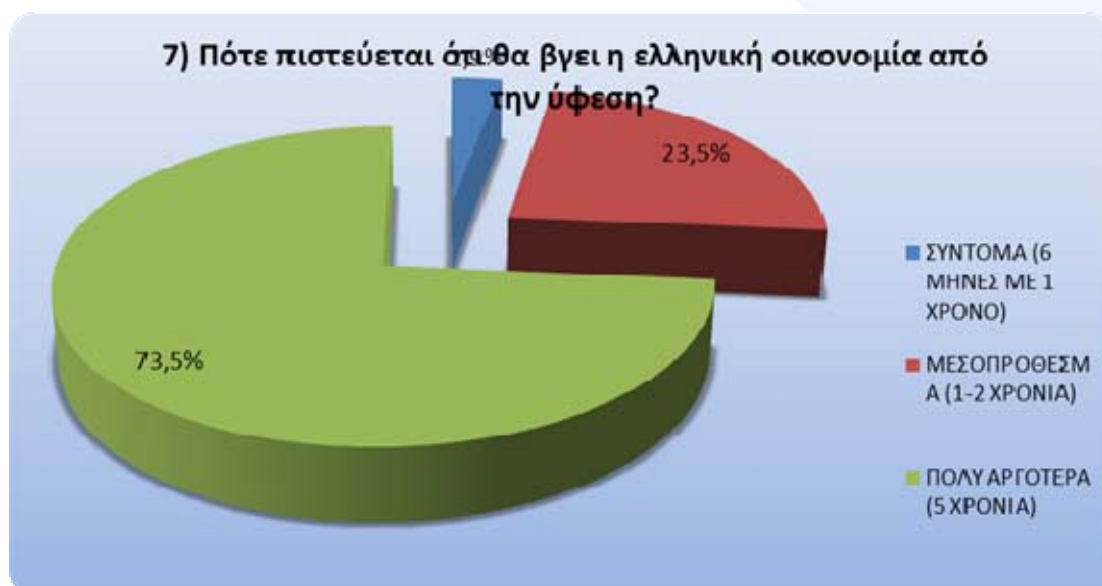
Στην ερώτηση αν οι επιχειρηματίες χρησιμοποιούν e-banking για τις συναλλαγές τους με πελάτες και προμηθευτές το 77,1% απάντησε ότι χρησιμοποιεί e-banking. Αντίθετα μόνο το 44, 1% ανέφερε ότι διαθέτει συσκευές EFT/POS προκειμένου να πραγματοποιεί συναλλαγές με πιστωτικές, χρεωστικές και προπληρωμένες κάρτες

4.6 Μέτρηση αισιοδοξίας για την ελληνική οικονομία

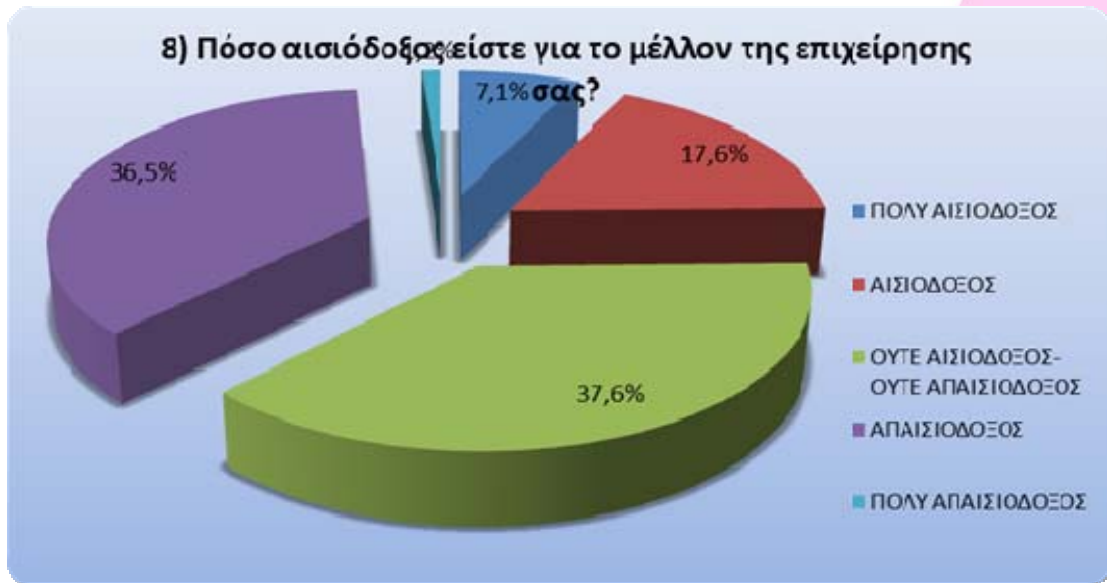
Η συγκεκριμένη ερώτηση αφορά τις εκτιμήσεις των επιχειρηματιών για τη διάρκεια της κρίσης, και αποτελεί μέτρο του βαθμού αισιοδοξίας. Εμμέσως η συγκεκριμένη ερώτηση αποτυπώνει την ψυχολογία της αγοράς. Έτσι σχεδόν όλοι (97,1%) των

ερωτηθέντων απαντά ότι η κρίση θα έχει μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη διάρκεια, και σίγουρα ότι δεν τελειώσει σύντομα, ενώ πάνω από το 73,5 % των επιχειρηματιών απαντά ότι η κρίση θα έχει διάρκεια πάνω από πέντε χρόνια. Οι απαντήσεις αυτές είναι ενδεικτικές της απαισιοδοξίας της αγοράς και κατ' επέκταση τον φαύλο κύκλο στον οποίο έχει εισέλθει η ελληνική οικονομία (που ανατροφοδοτεί και ενισχύεται σε σημαντικό βαθμό και από την κακή ψυχολογία και την αβεβαιότητα για το μέλλον).

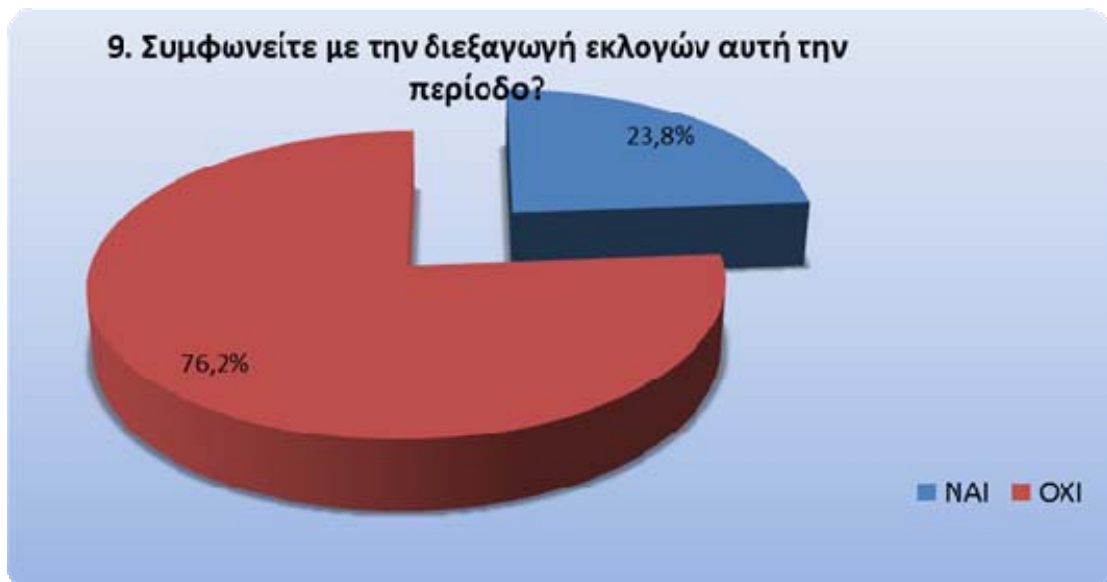
4.7 Μέτρηση αισιοδοξίας των επιχειρήσεων

Σε σχέση με το πόσο αισιόδοξος είναι ο επιχειρηματίας για το μέλλον της επιχείρησής του, με μια πρώτη ανάγνωση η αβεβαιότητα των συμμετεχόντων χαρακτηρίζει την επόμενη ερώτηση αν και συγκρινόμενη με την απαισιοδοξία για την ευρύτερη οικονομική κατάσταση οι επιχειρηματίες φαίνονται λίγο περισσότερο αισιόδοξοι για τις επιχειρήσεις τους. Το 37,6% όσων συμμετείχαν στην έρευνα εμφανίζεται απαισιόδοξο ως προς το μέλλον της επιχείρησής τους. Το 37,6 % πιστεύει ότι κατάσταση θα παραμείνει ίδια, ενώ ένα 24,7 % είναι αισιόδοξο και προσδοκά κάποια βελτίωση.

4.8 Άποψη επιχειρήσεων για τις εκλογές

Στους ερωτώμενους επιχειρηματίες ζητήθηκε να αποτυπωθεί η άποψη τους για τις εκλογές, και αν πρέπει να γίνουν εκλογές στο άμεσο μέλλον όπου η συντριπτική πλειοψηφία (76,2%) απάντησε αρνητικά. Αποδεικνύεται έτσι ότι η αγορά επιθυμεί την ομαλότητα και την σταθερότητα στο πολιτικό σκηνικό.

4.9 Άποψη επιχειρήσεων για την ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας

Ως τελευταία ερώτηση ζητήθηκε από τους επιχειρηματίες να απαντήσουν αν είναι προτιμότερη η παραμονή στο Ευρώ ή επιστροφή στη Δραχμή, όπου το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό (**81,7%**) επέλεξε την παραμονή στο Ευρώ. Ένα 18,3% επέλεξε να την επιστροφή στη Δραχμή .

